

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 15Co/39/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4423200716
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavel Lukáč
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2024:4423200716.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Lukáča a členiek senátu JUDr. Martiny Balegovej a JUDr. Vlasty Ondrejkovej, v právnej veci žalobcov: 1. A. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom C. D. XX/X, E. F., 2. G. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom C. D. XX/X, E. F., 3. G. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom C. D. XX/X, E. F., 4. H. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom C. D. XX/X, E. F., 5. I. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom C. D. XX/X, E. F., 6. D. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom C. D. XX/X, E. F., zastúpení: JAVOR - TOKÁR advokátska kancelária, s. r. o., so sídlom Stará Vajnorská cesta 37, Bratislava, IČO: 36 264 750, proti žalovanému: 1. G. J., nar. XX. XX. XXXX, bytom E., t. č. ÚVV a ÚVTOS Prešov, so sídlom Kpt. Nálepku 1, priechinok 113, Prešov, 2. KOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefanovičova 4, Bratislava, IČO: 00 585 441, zastúpený: JUDr. Danuše Tichá s.r.o., so sídlom Nám. M. Benku 6, Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 52 058 310, o náhradu škody a náhradu nemajetkovej ujmy, na odvolanie žalobcov proti uzneseniu Okresného súdu Nové Zámky č. k. 4C/17/2023 – 163 zo dňa 27. 06. 2023 v znení opravného uznesenia č. k. 4C/17/2023 – 202 zo dňa 19. 12. 2023, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie Okresného súdu Nové Zámky č. k. 4C/17/2023 – 163 zo dňa 27. 06. 2023 v znení opravného uznesenia č. k. 4C/17/2023 – 202 zo dňa 19. 12. 2023 r u š í a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie konanie prerušil až do právoplatného skončenia konania vedené na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn. 3T/43/2021.

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil s tým, že žalobcovia sa žalobou zo dňa 20. 02. 2023 domáhali náhrady nemajetkovej ujmy z titulu dopravnej nehody, ktorú mal spôsobiť žalovaný v 1. rade dňa 21. 02. 2021, pričom dôsledkom zranení na mieste nehody podľahla poškodená D. B., ktorá bola blízkou príbuznou žalobcov v 1. až v 6. rade.

Právny zástupca žalovaného v 2. rade podaním zo dňa 27. 03. 2023 požiadal okrem iného o prerušenie konania z dôvodu, že sa vedie súvisiace trestné konanie, pričom žalobcovia nepreukázali, že vinníkom bol výlučne žalovaný v 1. rade.

Súd zistil, že na súde prebieha konanie sp. zn. 3T/43/2021, a to v trestnej veci proti žalovanému v 1. rade, ktorá vec nie je právoplatne skončená. V trestnom konaní si žalobcovia takisto uplatnili nárok na náhradu škody.

V tomto prípade v konaní sp. zn. 3T/43/2021 sa riešia otázky, ktoré majú priamu súvislosť s predmetom konania sp. zn. 4C/17/2023, a to hlavne otázka posúdenia nároku na náhradu škody a nemajetkovej ujmy. S poukazom na túto skutočnosť súd konanie až do právoplatného skončenia konania sp. zn. 3T/43/2021 prerušil.

3. Proti tomuto uzneseniu podali žalobcovia v zákonnej lehote odvolanie z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. a/, b/, h/ Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) s tým, že navrhli, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

V odôvodnení podaného odvolania uviedli, že súd z vykonaných dôkazov zisťuje, či sú dané (preukázané) predpoklady zodpovednosti žalovaných za škodu. V danom smere je zrejmé, že žalovaná v 2. rade ako poisťovateľ zodpovedá v rámci zodpovednostných vzťahov vyplývajúcich z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla za prevádzkovateľa motorového vozidla (§ 427 ods. 2 OZ) prípadne za právnickú osobu vykonávajúcu dopravu (§ 427 ods. 1 OZ), a teda je v danom konaní pasívne vecne legitimovaným subjektom, keďže žalobcom vznikla škoda v súvislosti s osobitnou povahou tejto prevádzky a činnosti (prevádzka motorového vozidla). Prevádzkovateľ sa nemôže svojej zodpovednosti zbaviť, ak bola škoda spôsobená okolnosťami, ktoré majú pôvod v prevádzke (§ 428 OZ). Zodpovednosť prevádzkovateľa je tu objektívna (bez ohľadu na zavinenie, resp. prípadné spoluzavinenie). Prevádzkovateľ vozidla, ako aj poisťovateľ (žalovaní) by sa zodpovednosti mohli zbaviť, len ak by preukázali, že sa škode nemohlo zabrániť ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré možno požadovať (§ 428 OZ), čo však nie je v prejednávanej veci dané. Zároveň treba zdôrazniť aj ten fakt, že pokiaľ by sa žalovaní chceli odvolávať na výsledky trestného konania v danej veci po jeho skončení, tak podstata a zmysel trestného konania a civilného procesu sú diametrálne odlišné a vzájomne sa nijak nepodmieňujú. Zodpovednosť podľa noriem občianskeho práva môže byť a v tomto prípade aj je daná bez ohľadu na výsledok trestného konania. Zodpovednosť v trestnom konaní je vyvodzovaná výlučne na základe zavineného konania páchatela, a to v závislosti od konkrétneho trestného činu na základe úmyselného zavinenia alebo na základe nedbanlivostného zavinenia. Na rozdiel od trestného konania je zodpovednosť v civilnom procese na náhradu škody založená na princípe objektívnej zodpovednosti. To znamená, ide o osobitný druh zodpovednosti spôsobenú prevádzkou dopravného prostriedku (tá je objektívna), a práve preto výsledok trestného konania, ktorý je založený na zavinení nie je podstatný, nakoľko prípadné spoluzavinenie poškodených môže skúmať aj súd v civilnom procese.

Z odôvodnenia rozhodnutia sp. zn. 3T/43/2021 jednoznačne vyplýva, že dopravnú nehodu zaviniť výlučne žalovaný v 1. rade, pričom táto skutočnosť bola bezpečne preukázaná už aj v samotnom prípravnom konaní.

Zo samotného trestného konania je jednoznačne preukázané, že dopravnú nehodu zaviniť výlučne žalovaný v 1. rade, a teda vina žalovaného v 1. rade nie je nijako ovplyvnená skutočnosťou, že trestné konanie nie je ešte právoplatne ukončené. Posledné pojednávanie na ktorom sa obžalovaný (žalovaný v 1. rade) zúčastnil bolo dňa 17. 02. 2022 na Okresnom súde v Nových Zámkoch. Od tejto doby uplynulo 17 mesiacov, a teda je jednoznačné, že sa obžalovaný svojim konaním (neúčastou na HP, opakovaným ospravedlňovaním sa, neúspešným predvedením) vyhýba trestnému konaniu a následnému potrestaniu za svoje konanie. Obžalovaný G. J. vystupuje i v tomto konaní ako žalovaný v 1. rade, pričom sa ku dňu vyhotovenia tohto odvolania ani raz nevyjadril k podanej žalobe, resp. k vyjadreniam žalovanej v 2. rade a žalobcov. Pokiaľ bude toto konanie prerušené až do právoplatného skončenia trestného konania bude porušená i zásada hospodárnosti konania.

Prerušením tohto súdneho konania do skončenia trestného konania by bolo zároveň aj porušením zásady rýchlosti a viedlo by k zbytočným prietahom, nakoľko už v súčasnosti existuje ako v civilnom, tak aj v trestnom spise dostatok vecných a právnych dôvodov, ktoré by súd mohol vyhodnotiť.

Žalobcovia boli od podania návrhu aktívni pri uplatňovaní svojich základných práv na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, predložili všetky relevantné dôkazy, svoje nároky preukázali, rovnako tak sa podaním zo dňa 04. 05. 2023 rozsiahle vyjadrili k návrhu žalovanej v 2. rade na prerušenie konania.

4. K podanému odvolaniu sa písomne vyjadril žalovaný v 2. rade, pričom navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdil.

V obsahu podaného vyjadrenia poukázal na to, že žalovaný v II. rade na prevažnú časť (úplne identickej) argumentácie žalobcov už reagoval a (o.i.) dôvodil, že prerušenie konania vo veci je plne dôvodné i hospodárne. Nakoľko v odvolaní žalobcovia túto svoju (prevažnú) argumentáciu doslovne len zopakovali v odvolaní, a s touto (ako aj reakciou žalovaného v II. rade) sa už oboznámil a vysporiadal súd prvej inštancie pred vydaním uznesenia, nie je dôvodné a ani hospodárne opakovať celú argumentáciu žalovaného v II. rade.

Z odvolania vyplýva, že žalobcovia účelovo citujú len vybratú časť vyhlásenia žalovaného v I. rade, ktorou sa však vyjadroval k dopravnej nehode ako vodič a k skutkom, z ktorých je obžalovaný. Nie k „škode“, ktorá podľa žalobcov vznikla ako následok dopravnej nehody. Žalobcovia v odvolaní akcentujú, že sa jedná o konanie o nároku na náhradu „škody“, a teda že sa (podľa žalobcov) nejedná o zložitú

konanie. Opak je však pravdou, a toto tvrdenie žalobcov je zjavne účelové. Predmetom sporu vo veci samej je totiž tvrdená ochrana osobnosti žalobcov a náhrada nemajetkovej ujmy, ktorá žalobcom mala vzniknúť ako následok predmetnej dopravnej nehody.

V konaní o náhradu škody (a napokon i v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch) je nevyhnutné skúmať aj (protiprávne) správanie sa poškodeného a mieru zavinenia (k vzniknutej škode resp. iným súvisiacim následkom) aj na strane poškodeného.

V tomto štádiu konania teda žalobcovia nespochybniteľne nepreukázali, že by zodpovedným vinníkom (a potom v plnom rozsahu) k žalobcami tvrdenej „škode“ bol vodič vozidla (žalovaný v I. rade) poistený u žalovaného v II. rade, a že by (jedine/výlučne) vodič Vozidla (žalovaný v I. rade) poisteného u žalovaného v II. rade porušil zákonnú povinnosť, a že by tým (v príčinnej súvislosti) mala vzniknúť (v celom rozsahu) „škoda“ tvrdená žalobcami. Pokiaľ by ale súd prvej inštancie postupoval takým spôsobom, ako navrhujú žalobcovia, t. j. sám by vykonával (a zrejme aj opakoval) dokazovanie, ktoré už bolo/je vykonávané v trestnom konaní, práve tým by sa konanie vo veci samej mohlo podstatne predĺžiť (a v zásade i predražiť), a dokonca by tým mohli vzniknúť i rozpory medzi už (v trestnom konaní) vykonanými a novo vyhotovenými dôkazmi, čo by opäť samotnú vec zrejme len komplikovalo a rozhodnutie o nej odďaľovalo.

5. K podanému vyjadreniu žalovaného v 2. rade sa žalobcovia písomne nevyjadrili.

6. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas, oprávneným subjektom - stranou v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané, proti rozhodnutiu proti ktorému je odvolanie prípustné a po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti, preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania a postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania, pričom dospel k záveru, že odvolanie žalobcov je dôvodné.

7. Predmetom odvolacieho konania bolo s poukazom na obsah preskúmaného rozhodnutia, jeho odôvodnenie a žalobcami uplatnenú odvolaciu argumentáciu posúdiť, či súd prvej inštancie postupoval správne, keď v zmysle ust. § 164 CSP konanie prerušil do právoplatného skončenia trestného konania obvineného (žalovaného v 1. rade) vedeného na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn. 3T/43/2021.

8. Podľa § 164 CSP, ak súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha súdne alebo správne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na také konanie podnet.

9. V zmysle čl. 17 CSP súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.

10. Podľa § 236 CSP v písomnom vyhotovení uznesenia sa uvedie označenie súdu, ktorý ho vydal, označenie strán a ich zástupcov, označenie prejednávaneho sporu, výrok, stručné odôvodnenie, poučenie o odvolaní a deň a miesto vydania uznesenia.

11. Ust. § 164 CSP upravuje tzv. fakultatívne prerušenie konania (prerušenie konania, ktoré nie je pre ukončenie samotného konania nevyhnutné) v dôsledku výskytu predbežnej otázky v konaní. Prejudiciálnou otázkou sa rozumie taká otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, avšak na jej vecné rozhodnutie nie je príslušný súd, pred ktorým prebieha dané súdne konanie, ale iný orgán prípadne súd. Ide teda o otázku, ktorá môže byť predmetom samostatného konania. Pokiaľ sa takáto zákonom predpokladaná prekážka vyskytne počas súdneho konania je v zásade len na úvahe súdu, či konanie preruší alebo bude v konaní pokračovať. Voľnosť súdu pri voľbe procesného postupu v prípade výskytu predbežnej otázky nie je však bez akéhokoľvek obmedzenia.

Ust. § 164 CSP sa musí vykladať a uplatňovať v súlade s Ústavou SR (čl. 152 ods. 4), že zo žiadneho ustanovenia Ústavy Slovenskej republiky nemožno vyvodit', že prerušením konania jeho účastník stráca právo na to, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietahov.

12. Fakultatívne prerušenie konania znamená také prerušenie konania, ktoré nie je pre samotné konanie nevyhnutné. Súd je povinný najskôr urobiť iné vhodné opatrenia, dostupnými procesnými prostriedkami, a až keď tieto zlyhajú, môže konanie prerušiť. Samotné prerušenie konania je potrebné podriaďiť pod zákonnú požiadavku rýchlej a účinnej ochrany práv účastníkov v súdnom konaní a použiť to opatrenie prostredníctvom ktorého je ochrana práv účastníkov konania rýchlejšia a účinnejšia.

13. Obsahom práva na spravodlivý súdny proces je nepochybne aj právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, čím dochádza ku skutočnej realizácii práva na súdnu ochranu a ku garancii základnej právnej istoty. Z hľadiska výkladu pojmu stručné odôvodnenie sa vyžaduje podrobnejšie odôvodnenie tam, kde je proti uzneseniu prípustné odvolanie. Takýmto uznesením je aj uznesenie o prerušení konania podľa § 164 CSP. V tomto prípade musí súd konkrétne opísať skutkové okolnosti a po právnej stránke posúdiť, či tieto napíňajú dôvody na prerušenie konania a tento úsudok o naplnení predpokladov odôvodnení rozhodnutia náležite uviesť (komentár k CSP, Praha: C. H. Beck, 2016, s. 860 – 862).

14. V prejednávanej veci súd prvej inštancie prerušil konanie do právoplatného skončenia trestného konania vedeného pod sp. zn. 3T/43/2021 voči žalovanému v 1. rade. Vychádzajúc z obsahu spisu je zrejmé, že žalovaný v 1. rade bol v konaní pod sp. zn. 3T/43/2021 uznaný za vinného zo spáchania prečinu usmrtenia v súbehu s prečinom ublíženia na zdraví, pričom žalovaný v 1. rade svoju vinu v podanom odvolaní voči odsudzujúcemu rozsudku nepoprel a domáhal sa zmeny právnej kvalifikácie prečinu, z ktorého bol zatiaľ neprávoplatne uznaný vinným.

15. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia nie je zrejmé posúdenie hospodárnosti konania, v ktorom spočíva podstata dôvodu fakultatívneho prerušenia konania, a to vo vzťahu k predmetu konania. Takéto rozhodnutie je nutné považovať za nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, pretože súd bol povinný stručne a jasne objasniť skutkový a právny základ iného prebiehajúceho konania, a následne vyhodnotiť návrh na prerušenie konania, podľa hlavných kritérií posúdenia vhodnosti prerušenia konania. Bez bližšieho zdôvodnenia súd prvej inštancie nemohol realizovať záver účelnosti prerušenia konania, vzhľadom na nutnosť argumentačného základu, predovšetkým vo vzťahu k jednotlivým predmetom konania, štádiu konania – trestného stíhania.

16. Naviac, odvolací súd sa stotožnil s argumentáciou uvedenou v podanom odvolaní žalobcov, podľa ktorej na strane oboch žalovaných je objektívna zodpovednosť na náhradu škody, pričom na určenie jej rozsahu sú postačujúce doterajšie výsledky a štádium trestného konania vedeného pod sp. zn. 3T/43/2021.

17. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP zrušil a vec podľa ust. § 391 ods. 1 CSP vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

18. Povinnosťou súdu prvej inštancie v ďalšom konaní bude, pri rozhodovaní o návrhu žalovaného v 2. rade na prerušenie konania, dôsledne posúdiť význam riešených otázok v trestnom konaní pre rozhodnutie súdu prvej inštancie a predpoklad vydania meritórneho rozhodnutia, prípadne iné faktory majúce vplyv na vyhodnotenie účelnosti prerušenia konania na základe zásady hospodárnosti konania, ako i princípu právnej istoty.

19. O nároku trov konania, vrátane trov odvolacieho konania, bude rozhodnuté v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 1 a § 396 CSP), keďže týmto rozhodnutím sa konanie nekončí, a teda nebol splnený predpoklad pre rozhodnutie odvolacieho súdu o nároku na náhradu trov odvolacieho konania.

20. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon v § 420 až § 423 CSP pripúšťa. Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. To neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa; ak je dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa; ak je dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).